

велику кількість питань, що безпосередньо мають вплив на їх життєдіяльність. Особливо слід виокремити сферу сім'ї та категорію спілкування з однолітками. Дітям досить часто важко дається само сприйняття, вони погано оцінюють себе та не вірять у власні можливості. Все це підкріплено напруженими внутрішньо-сімейними обставинами та конфліктними відносинами з іншими дітьми [4, с. 176].

Говорячи про порушення у сімейних взаєминах, хотілося б підкреслити, що до них можна віднести не тільки відносини в батьківській, а й в прабатьківській родині, яка, в свою чергу, також може бути джерелом проблем, що виникли.

Отже, можемо зробити висновок, що провокуючими факторами, що впливають на виникнення тривожно-фобічних розладів у дітей молодшого шкільного віку, можуть бути:

- психотравмуючі ситуації;
- хронічні психічні травми;
- негармонійний стиль сімейного виховання.

Дані розлади можуть бути настільки інтенсивними, що часто приводять дітей до шкільної та соціальної дезадаптації.

Список використаних джерел

1. Захаров А. И. Неврозы у детей и психотерапия. М. : Союз, 2004.
2. Исаев Д. Н. Эмоциональный стресс, психосоматические и соматопсихические расстройства у детей. СПб. : Речь, 2005. 400 с.
3. Карвасарский Б. Д. Неврозы. 2-е изд., перераб. и доп. М. : Медицина, 1990.
4. Касьянова А. Ю. Діагностика психосоматичних захворювань у дітей та їх лікування. *Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка. Психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія.* 2009. Том. X. –Вип. 15. С. 172 – 181.
5. Максименко С. Д., Шевченко Н. Ф. Психологічна допомога тяжким соматично хворим. К.: І-тут психології ім. Г. С. Костюка АПН України; Ніжин : Міланік, 2007. 115 с.

Руденко К. В.,

студентка ІІ курсу магістратури, гр. МСПДп-191

Науковий керівник – Філіпович В. М., канд. психол. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ПСИХОКОРЕКЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З АУТИСТИЧНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Серед основних сучасних методів подолання аутизму є методи досить суперечливі між собою, методологічне підґрунтя їх застосування поки що не визначено з причин того, що автори методів і терапевтичних технік зосередили увагу на корекції нижчих психічних функцій аутичної дитини. Проте, вони ефективно «працюють» в західних країнах і найбільш відомими серед них є: методи раннього втручання (інтервенції) (Г. Даусон); оперантна терапія (корекція поведінки прийомами підкріплення, (І. Ловаас); метод мовленнєвого оперантного обслуговування (М. Ю. Веденіна, С.С. Морозова,

Д. Коен); TEACCH-програма лікування і навчання дітей, що страждають від аутизму і порушень спілкування (Р. Зюмала, Е. Шоплер); Холдинг-терапія (Л. Ватсон, М. Велш, М. Ліблінг); альтернативна мовленнєва комунікація (Д. Макдоналд, І. П. Логвинова, Л. Пасічек) [1, с.41];

SONE-RASE програми: індивідуальні батьківські технології, терапія оптимальними умовами (Б. і С. Кауфмани); Снузелен-терапія спрямована на формування нижчих психічних функцій (Е. Айрес, У. Кіслінг); терапія повсякденним життям (К. Кітахара); метод «ігрового часу» (С. Грінспан); ігрова психотерапія (В. В. Ковальов); метод “прихованої психодрами”; кінезіотерапія; артотерапія (Є. А. Медведєва); музична терапія (Д. Алвін, Е. Уорік, Д. Бін); анімалотерапія – терапія спілкування з тваринами (Л. М. Лукіна); тренінг слухової інтеграції (Б. Рімланд); методика розвитку міжособистісних стосунків (С. Гаїстін, Р. Шолі); метод подолання аутизму як афективного розладу (К. С. Лебединська, О. С. Нікольська, Є. Р. Баєнська, Є. К. Лютова, І. І. Мамайчук); МАКАТОН – аббревіатура (Маргарет, Кейт, Тоні): поєднання мови жестів (відмінних від мови жестів для нечуючих дітей), візуального ряду і підкріплення (М. Уокер); баламетрика (К. Белго); корекція раннього дитячого аутизму на основі теорії Н. А. Бернштейна (Є. В. Максимова); методи вальдорфської педагогіки (Р. Штайнер); методика власного досвіду (Т. Грендін, І. Юхансон) [1, с. 52].

Дослідження М. Клейн і А. Фрейд поклали початок терапевтичній техніці, відомої тепер під назвою «терапія грою» або «дитяча психотерапія». На цей час не існує якоїсь однозначної теорії ігротерапії [2, с.19].

Методичні прийоми недирективної ігрової терапії розроблені однією з найпопулярніших дослідниць цього напрямку В. Акслейн [2, с.25]. На її думку, у цьому виді ігротерапії головним є надання дитині повної самостійності у грі, в ході якої вона сама переборює свої труднощі.

Аналізуючи метод прикладного аналізу поведінки, варто, перш за все звернутися до програм раннього втручання (інтервенції), які є вкрай важливими з точки зору превентивної корекції виникнення вторинних та третинних порушень, які можуть виникнути внаслідок первинних, аутистичних.

Що стосується важливості цінності раннього втручання, то розбіжності у думках у цьому немає. Про це свідчить дослідження більше 20 років а рамках федерально фінансуючих освітніх проектах для дітей з порушенням в розвитку до 5 років, а також програми, розроблені для аутичних дітей. За даними Сандри Харріс і працівників Центру допомоги дітям з порушеннями у розвитку Університету Руттерса, навіть один рік інтенсивної освітньої (поведінкової) роботи з аутичним дошкільником дозволяє значно зменшити відставання в коефіцієнті інтелекту та в мовленнєвому розвитку [3, с.59].

Вважається, що для досягнення будь-яких значимих змін в функціонуванні аутичних дітей корекційне навчання повинно бути інтенсивним. На думку Ловааса, 10 годин на тиждень індивідуальної поведінкової терапії недостатньо, а необхідно 40 годин. Також опубліковані дані, згідно яких навіть 20 годин на тиждень індивідуальної біхевіоральної роботи, яка основана методиці Ловааса, за рік дають значні поліпшення приблизно із 14 дітей, отриманих подібну допомогу; за іншими даними, у

чотирьох із дев'яти дітей, які займалися 29 годин на тиждень на протязі 2 років, зафіксовано значні поліпшення в інтелектуальному функціонуванні, мовленнєвій та адаптивній поведінці.

Різноманітні підходи сходяться на тому, що кожній дитині, яка страждає на аутизм, необхідно допомогти стати більш активною в її реагуванні на навколишній світ, а особливо на людей.

На теперішній час визначення сутності проблеми аутизму у дітей є пріоритетною парадигмою в галузі спеціальної психології та корекційної педагогіки, що є об'єктивним моментом становлення аутології як відносно нового розділу вітчизняної психологічної науки.

Сучасний етап допомоги аутичним дітям в Україні визначено як початковий етап системного корекційно-виховного процесу, що проводиться з аутичними дітьми в індивідуальній формі. Історія вітчизняної корекційної педагогіки та спеціальної психології свідчить: навіть якщо в Україні та в інших країнах колишнього СРСР системна спеціальна робота, спрямована на подолання аутистичних порушень, не проводилась, вона має потужний за змістом і обсягом теоретичний, методологічний, методичний матеріал для системно-структурного розуміння патології розвитку дитини та якісних стратегій її подолання. [4,с.39]. Безперечно, актуальним залишається створення національної системи корекційно-педагогічної допомоги особам із первазивними розладами в усіх сферах їх соціального та особистого життя.

Створення середовища, яке складається з психолого-педагогічних умов, засобів корекції, індивідуального, орієнтованого на дитину змісту програм, компетентності персоналу, і є запорукою ефективного виховання й освіти дітей зі спектром аутистичних порушень.

Список використаних джерел

1. Айрес Э. Дж. Ребенок и сенсорная интеграция. Понимание скрытых проблем развития. Э. Дж. Айрес ; пер. с англ. Ю. Даре. 3-е изд. М. : Теревинф, 2013. 272 с.
2. Гилберт К., Питерс Т. Аутизм. Медицинское и педагогическое воздействие. М. : ВЛАДОС, 2005. 144 с.
3. Дети и подростки с аутизмом. Психологическое сопровождение / О. С. Никольская, Е. Р. Баенская, М. М. Либлинг и др. М. : Теревинф, 2005. 224 с.
4. Островська К. О. Засади комплексної психолого-педагогічної допомоги дітям з аутизмом : моногр. Львів : Тріада плюс, 2012. 520 с.

Руденок А. С.,

студентка II курсу магістратури, гр. МФРп-191

Науковий керівник – Чепурна Г. Л., канд. психол. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕНЬ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

У сучасному мінливому світі постає питання пошуку технологій активізація суб'єктної позиції молодих людей. Саме тому, особливої актуальності набувають питання вивчення мотивів, що зумовлюють